

Ohlédnutí za osmi lety poskytování Mobilní specializované paliativní péče

Monika Marková

Hospic sv. Štěpána, z. s., Litoměřice

V tomto sdělení se ohlížím za osmi lety od chvíle, kdy mobilní hospice získaly svou vlastní odbornost a poskytování jejich služeb, do té doby systémově neukotvené, se stalo běžnou hrazenou službou. Přiblížím pravidla pro poskytování služby Mobilní specializované paliativní péče, dotknou se mýtů, se kterými se při poskytování služeb stále setkáváme a v závěru nastíním možné směry rozvoje tohoto mladého typu zdravotní služby ve vlastním sociálním prostředí.

Klíčová slova: paliativní medicínská péče, vlastní sociální prostředí, multidisciplinární tým, terminální stav.

Looking back at the eight years of providing Mobile Specialized Palliative Care

In this paper, I look back at the eight years since the moment that mobile hospices acquired their own expertise and the provision of their services, until then unanchored in the system, became a common reimbursed service. I will introduce the rules for the provision of Mobile Specialized Palliative Care services, address the myths that are still encountered when providing these services, and conclude by outlining the possible directions for the development of this young type of health service in one's own social environment.

Key words: palliative medicine, one's own social environment, multidisciplinary team, terminal state.

Vývoj péče o terminálně nemocné v domácím prostředí

Pokud si do roku 2015 přál těžce nemocný v závěru života zemřít ve vlastním sociálním prostředí, mohl počítat s podporou svého praktického lékaře, odborného ambulantního specialisty a agentury domácí péče v odbornosti 925. Pro mnoho nemocných byla tato péče dostatečná, pokud se ale objevilo zhoršení symptomů, například v noci, o víkendu či svátečních dnech, vyjížděla k nemocnému záchranka a velmi často tito pacienti končili svou životní pouť na akutních nebo i superakutních odděleních lůžkových zdravotnických zařízení.

Vedle standardizovaných poskytovatelů zdravotní péče vznikaly již od roku 2001 mobilní (či domácí) hospice. Původně jako

neziskové organizace s registrovanou zdravotní službou, bez smlouvy se zdravotními pojišťovnami, financované převážně z darů fyzických i právnických osob a dotací samospráv. Lékaři a sestry v těchto organizacích přinášeli do České republiky službu paliativní péče ve vlastním sociálním prostředí, podporu pečujícím rodinám, dobrou léčbu symptomů i provázení pozůstalých. Opakovaně se tyto organizace pokoušely vstoupit mezi smluvní poskytovatele zdravotních služeb, ale až mezi lety 2015 a 2017 se podařilo prosadit pilotní projekt Mobilní specializované paliativní péče (MSPP). Ten měl, jako společný projekt MZ ČR, VZP a České společnosti paliativní medicíny JEP, ověřit, zda je multidisciplinární tým vedený lékařem paliatrem schopen poskytovat kvalitní a bezpečnou péči v závěru života, dochovat

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: **Onkologie**. 2025;19(3):134-136
<https://doi.org/10.36290/xon.2025.026>
 Článek přijat redakcí: 24. 4. 2025

Mgr. Monika Marková
 reditelka@hospiclitomerice.cz